

Mediální analýza vyváženosti vysílání České televize

vypracovaná pro Radu České televize

období: 1.1.2008 - 29.2.2008

NEWTON Media a.s. je největší společností v České republice, která již třináct let dodává v elektronické podobě plná znění veškerých informací z tisku, plné přepisy zpravodajských a vybraných publicistických pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturní zpravodajství a obsahy internetových serverů.

Mediální analýza je dalším rychle rozvíjejícím se produktem, který společnost NEWTON Media a.s. nabízí svým klientům. Jedná se o přehledný rozbor obrazu společnosti, který o ní vytvářejí média. Tyto cenné informace získané na základě obsáhlého množství materiálu, umožňují našim klientům kvalifikovanější rozhodování a zvyšují ve svém důsledku jejich konkurenční výhodu. Mediální analýza může včas upozornit na příležitosti a rizika a umožňuje spatřit skryté souvislosti.

Podle Vašich potřeb jsme schopni sledovat a analyzovat široké a mnohdy nepřehledné množství informací o konkrétní oblasti, o Vaší společnosti a jejích představitelích či o konkurenčních subjektech na trhu. Výstupy předáme v maximálně přehledné a strukturované podobě. Analýzy jsou zpracovávány v měsíční, čtvrtletní, půlroční, roční nebo jiné periodě. Nejčastěji se jedná o variantu měsíčních reportů doplněných o souhrnnou analýzu za delší časové období, která je pravidelným klientům poskytnuta za zvýhodněnou cenu.

Dotazy z oblasti mediálních analýz směřujte:

Ing. Věra Čarná
vedoucí oddělení mediálních analýz, tel.: +420 222 098 208

Dotazy týkající se monitoringu médií směřujte na:

NEWTON Media a.s.

Obchodní oddělení
Politických vězňů 10
110 00 P r a h a 1
E-mail: obchodni@newtonmedia.cz

Tel.: +420 222 192 101
Fax: +420 222 192 192

Další informace a ukázky našich produktů naleznete na našich internetových stránkách:

www.newtonmedia.cz
www.headlines.cz
www.mediainfo.cz

Tento materiál je duševním vlastnictvím NEWTON Media a.s.

Celek či jakákoliv část tohoto materiálu nesmějí být publikovány a šířeny jakýmkoliv způsobem a v jakékoliv podobě bez výslovného svolení NEWTON Media a.s.

© NEWTON Media a.s., 2008

OBSAH

1. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	3
2. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI VE ZPRAVODAJSTVÍ.....	5
2.1. TEMATICKÁ STRUKTURA ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ	5
2.1.1. <i>Domácí zpravodajství</i>	6
2.1.2. <i>Zahraniční zpravodajství</i>	6
2.2. POLITICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	9
2.2.1. <i>Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	9
2.2.2. <i>Medializace politiků - podle hodnocení</i>	11
2.3. EKONOMICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	14
2.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení</i>	14
2.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	14
2.4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	16
3. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ ČT	17
3.1. TEMATICKÁ STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ	17
3.1.1. <i>Domácí témata v publicistických pořadech</i>	18
3.1.2. <i>Zahraniční témata v publicistických pořadech</i>	18
3.2. POLITICKÉ SUBJEKTY V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH ČT	20
3.2.1. <i>Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	20
3.2.2. <i>Medializace politiků v publicistických pořadech</i>	22
3.2.3. <i>Vliv redaktora</i>	23
3.3. MEDIALIZACE EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH	24
3.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení</i>	24
3.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	24
3.4. STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	25
4. METODIKA.....	26
4.1. ÚVODEM	26
4.2. KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ VYVÁŽENOSTI.....	26
4.2.1. <i>Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů</i>	26
4.2.2. <i>Rozsah informace v příspěvku</i>	27
4.2.3. <i>Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	27
4.2.4. <i>Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	27
4.2.5. <i>Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků</i>	27
4.2.6. <i>Hodnotové zabarvení příspěvků</i>	27
4.2.7. <i>Vliv redaktora</i>	27
5. SEZNAM SLEDOVANÝCH POŘADŮ ČESKÉ TELEVIZE	28

1. Klíčové výsledky analýzy

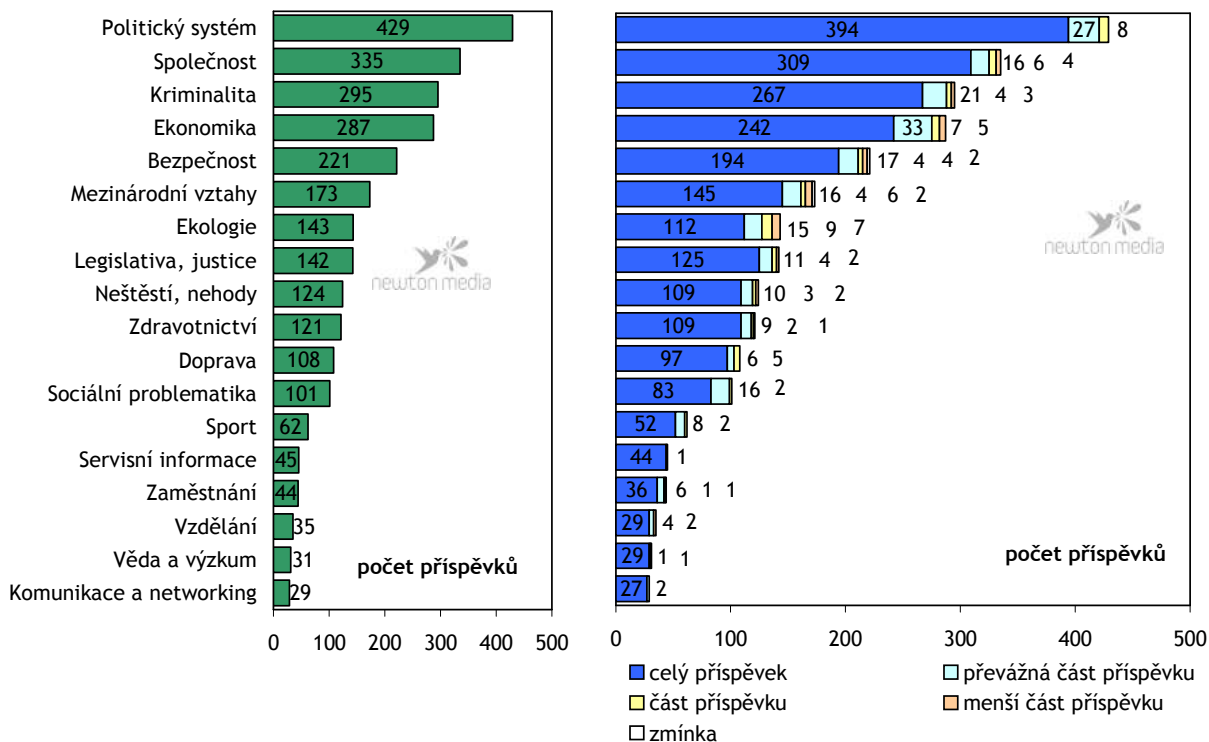
- Z dikce zákona o rozhlasovém a televizním vysílání ([viz metodika](#)) vyplývá, že ve vysílaném programu jako celku by neměla být zvýhodněna žádná politická strana či názorová skupina, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě. Na základě analýzy vybraných důležitých zpravodajských a publicistických pořadů České televize lze konstatovat, že v lednu a únoru 2008 byla tato podmínka v případě veřejnoprávní televize naplněna. **Žádný z politických či ekonomických subjektů nebyl ve zpravodajství či publicistice ČT zvýhodňován.**
- **Medializace politických stran** ve vysílání ČT odpovídala jejich významu. Do popředí zájmu veřejnoprávní televize se dostaly především strany působící v Poslanecké sněmovně, které mají reálný vliv na životy občanů. **Zpravodajské** relace se nejčastěji zmiňovaly o ODS ([viz graf 2.2.1.](#)), což lze zdůvodnit jejím silným zastoupením ve vládě, Parlamentu ČR a ve vedení krajů a velkých měst. Svou roli ve sledovaném období sehrála i prezidentská volba, v níž uspěl kandidát občanských demokratů. Pořadí dalších stran podle počtu příspěvků odpovídalo výsledkům posledních voleb do Poslanecké sněmovny. Výjimkou bylo umístění KSČM, která se s mírným odstupem umístila za lidovci a zelenými, ačkoli ve volbách získala více hlasů než tyto strany. Tento fakt způsobila zejména účast KDU-ČSL a SZ ve vládě. V **publicistických** pořadech bylo pořadí stran podobné jako ve zpravodajství, jen na prvních dvou místech si své pozice vyměnily ODS a ČSSD, přičemž náskok sociálních demokratů před demokraty občanskými byl minimální ([viz graf 3.2.1.](#)).
- Co se týče **hodnotového vyznění příspěvků** vůči jednotlivým stranám, negativní či pozitivní hodnocení bylo spíše výjimkou, což platilo především ve zpravodajství. V publicistice nebyl zaznamenán žádný pozitivní příspěvek, přičemž počet negativních příspěvků se oproti zpravodajství zvýšil. Tento nárůst lze vysvětlit formátem těchto pořadů (např. snaha 168 hodin komentovat českou politiku s jistým nadhledem) a taky názorem odborníků na média, podle nichž se v publicistických pořadech (s výjimkou těch diskusních) nějaká forma hodnocení od moderátora či redaktora očekává. V medializaci politických stran, jednotlivých politiků a ekonomických subjektů ve zpravodajských pořadech převládalo **neutrální, případně ambivalentní hodnocení**. Z toho můžeme vyvodit, že pokud se objevila v reportáži nějaká negativní informace, dostal dotýčný politický či ekonomický subjekt prostor k vyjádření nebo negativní informaci případně vyvážil redaktor či moderátor ve studiu.
- **Zastoupení politiků** ve zpravodajství a publicistice ovlivnila výrazným způsobem prezidentská volba. Na prvním místě se umístil prezident Václav Klaus, na třetím jeho protikandidát Jan Švejnar. Ve zpravodajství bylo čistě pozitivní či negativní hodnocení politiků podobné jako u stran spíše výjimkou. V publicistice se ve srovnání se zpravodajstvím zvýšil počet negativních zmínek o politicích i **vliv redaktora** na celkové vyznění příspěvku ([viz graf 3.2.3.](#)). Ten se projevoval hlavně v pořadu 168 hodin. Zatímco z politických stran v publicistických pořadech zaznamenala nejvyšší počet negativních příspěvků ČSSD, mezi politiky bylo negativní hodnocení nejčastěji pozorováno u předsedy ODS Mirka Topolánka ([viz grafy 3.2.1. a 3.2.2.](#)).
- Jak již bylo výše řečeno, medializace **ekonomických subjektů** ve zpravodajských a publicistických pořadech se nesla převážně v neutrálním a ambivalentním duchu. Hodnocení příspěvku bylo většinou způsobeno objektivními důvody. Například u Plzeňského Prazdroje vyzněl pozitivně příspěvek o rekordním exportu, naopak firmě E.ON se dostalo negativního hodnocení kvůli pokutě od Evropské komise. Nejvíce ambivalentních příspěvků se vztahovalo ke společnosti ČEZ, jež je kvůli výborným hospodářským výsledkům na jedné straně a rostoucím cenám elektřiny či vysokým odměnám pro manažery firmy na straně druhé částí veřejnosti vnímána kontroverzně, což se odrazilo v hodnocení těchto nejednoznačných příspěvků ([viz kap. 2.3. a 3.3.](#)).
- Vliv **vystupování redaktora či moderátora na hodnotové zabarvení příspěvků** vůči jednotlivým politikům a ekonomickým subjektům byl zanedbatelný. Ovlivnění ze strany redaktora bylo zaznamenáno ve 32 z celkových 2 359 příspěvků (tj. 1,4 %). Většinou se jednalo o ovlivnění negativním směrem, jen ve třech případech vystupoval redaktor vůči danému subjektu pozitivně (Komerční banka, Česká spořitelna a politik Martin Bursík). Více než polovina příspěvků (17 z 29), v nichž se redaktor vyjadřoval o sledovaných osobách a firmách negativně, byla odvysílána v rámci publicistického pořadu 168 hodin. Následovaly zpravodajské Události v regionech s pěti negativními ovlivněními ze strany redaktora (3x Ostrava, 2x Praha). Ani v jednom

případě nebyl zaznamenán vliv moderátora hlavního diskusního pořadu ČT Václava Moravce na hodnotové vyznění příspěvku vůči tomu kterému politikovi (k vlivu redaktora viz grafy [2.2.2.1.](#), [2.3.2.](#), [3.2.3.](#) a [3.3.2.](#)).

- Vyváženost zpravodajství se vedle poskytování věcných informací projevuje i **tematickou pestrostí**. S přihlédnutím k publicitě jednotlivých tematických okruhů ve zpravodajství a publicistice (viz kap. [2.1.](#) a [3.1.](#)) lze konstatovat, že tuto podmínku Česká televize splnila. Ve zpravodajství kladla veřejnoprávní televize největší důraz na politická témata, ale opomíjeny nebyly ani společenské náměty včetně kultury, kriminalita, ekonomika, bezpečnost, mezinárodní vztahy atd. V publicistice se nejvíce příspěvků vztahovalo k ekonomice, o což se rozhodujícím způsobem zasloužil pořad POKR nabízející servis podnikatelům.
- Rozdělíme-li vysílání ČT podle **geografického zaměření příspěvků**, zjistíme, že ve zpravodajství i publicistice převládaly příspěvky z domova. U zpravodajství byla převaha **domácích** příspěvků dána existencí Událostí v regionu, které se soustředí na dění v jednotlivých krajích ČR. V publicistice převahu domácích témat způsobilo zaměření jednotlivých publicistických pořadů, z nichž se čistě zahraničními událostmi zabývá občas jen pořad 168 hodin. V Otázkách Václava Moravce se zahraniční témata diskutují většinou i s ohledem na pozici České republiky. **Zahraničí** se věnovaly hlavně Události, které neopomenuly žádnou z důležitých kauz vyhlášením nezávislosti Kosova počínaje a vpádem turecké armády do kurdských oblastí na severu Iráku třeba konče. Ke geografickému zaměření příspěvků viz grafy [2.4.](#) a [3.4.](#)
- Vyváženost vysílání by se měla posuzovat jako celek. V tomto ohledu lze vzhledem k výše řečenému hodnotit zpravodajské a publicistické pořady České televize jako vyvážené. Z jednotlivých relací by se z hlediska vyváženosti mohl jevit jako problematický pořad 168 hodin, ve kterém jsou čeští politici často hodnoceni negativně, přičemž hodnotové vyznění příspěvků je nezřídka ovlivněno vystupováním moderátorky Nory Fridrichové a redaktora Miroslava Koreckého. Zde je ovšem nutno poznamenat, že se jedná o **publicistický pořad**, který se snaží týdenní dění v české politice shrnout s jistou nadsázkou, přičemž negativně bývají hodnoceni politici napříč politickými stranami.

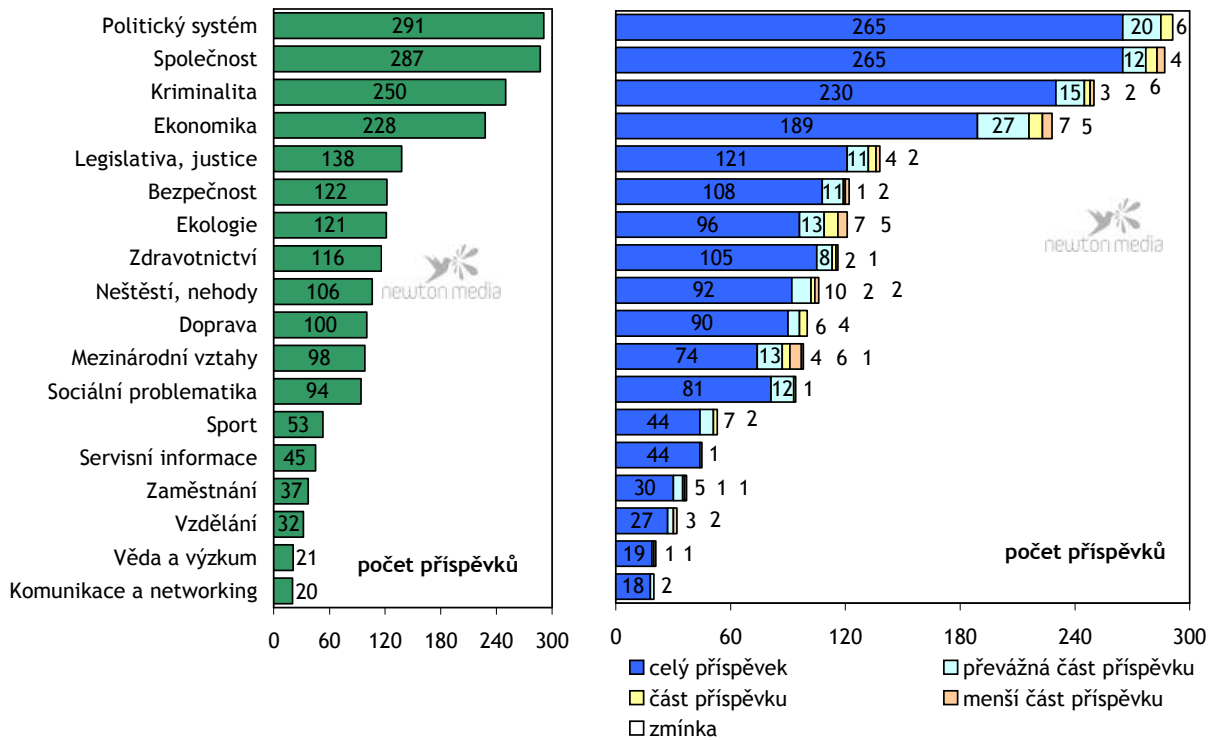
2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství

2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků

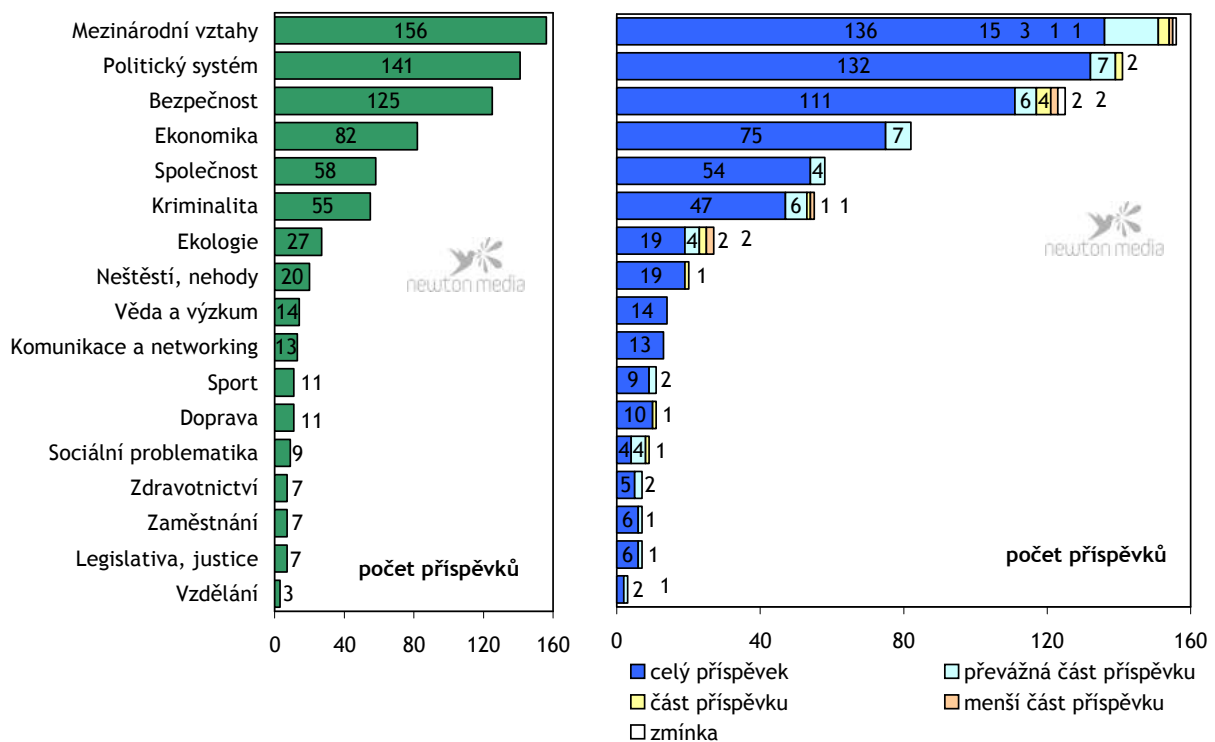

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů ve vybraných zpravodajských pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

2.1.1. Domácí zpravodajství

2.1.2. Zahraniční zpravodajství

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v domácím, resp. v zahraničním zpravodajství.

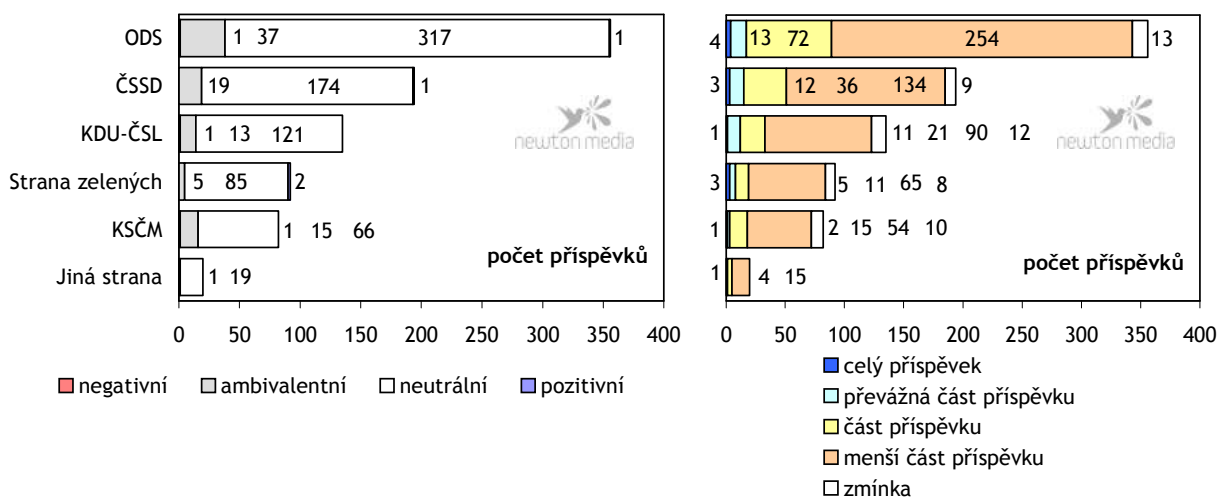
- Nejčastěji zastoupeným tematickým okruhem ve zpravodajství ČT se ve sledovaném období stal **politický systém**, který zahrnoval příspěvky (429) o volbách doma i ve světě, o polických stranách, vládě, parlamentu, regionální politice, politických jednáních atd. (viz Tematický strom). V rámci zmíněného tematického okruhu převažovaly příspěvky z domova nad příspěvky ze zahraničí. **Domácímu** politickému zpravodajství v lednu a únoru 2008 dominovala volba českého prezidenta. Česká televize se dále věnovala možnému návratu předsedy KDU-ČSL Jiřího Čunka do vlády, 60. výročí komunistického převratu v tehdejší Československu, kauze bratrů Mašínů, které se rozhodl vyznamenat premiér Topolánek atd. Zejména v Událostech v regionech se ČT zabírala politikou na **místní úrovni**. Náležely sem například reportáže o snaze městské části Lužkovice odtrhnout se od Zlína (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Brno 18.2.2008) či o podmíněném odsouzení starosty Mohelnice Ladislava Kavříka k jednomu roku odnětí svobody kvůli údajnému zneužití pravomoci v kauze mohelnické teplárny (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava 12.2.2008). V politickém zpravodajství **ze zahraničí** se veřejnoprávní televize soustředila zejména na demokratické a republikánské primárky před americkými prezidentskými volbami, vyhlášení samostatnosti Kosova, nepokoje v Keni vyvolané prosincovými prezidentskými volbami, odchod kubánského prezidenta Fidela Castra z funkce, situaci v Pakistánu po prosincovém zavraždění bývalé premiérky Bénazír Bhuttové a po únorových parlamentních volbách.
- Druhý nejvyšší počet příspěvků (335) se vztahoval k tematickému okruhu **společnost**, kam byly zahrnuty hlavně reportáže týkající se dění v kultuře, společenských akcí, církví, zábavy, hobby, známých osobností atd. Drtivá většina příspěvků publikovaných v rámci tohoto tématu pojednávala o České republice. Více než polovina příspěvků k okruhu společnost byla odvysílána v rámci Událostí z regionů (192 z 335 příspěvků, tj. 57 %). Náměty příspěvků ze zahraničí byly převážně kulturní akce typu filmového festivalu Berlinale či udílení hudebních cen Grammy, nechyběly mezi nimi ovšem ani informace o známých osobnostech. Česká televize například referovala o rodinném životě francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho, který se po nedávném rozvodu znovu oženil (ČT 1, 19:00 Události 2.2.2008).
- Hojně medializovaným tematickým okruhem byla i **kriminalita** (250 příspěvků). Kromě informování o běžné trestné činnosti se Česká televize věnovala i vývoji údajné korupční kauzy šéfa lidovců Jiřího Čunka nebo případu 33-leté Barbory Škrlové, jež se postupně vydávala za dvanáctiletou dívku a třináctiletého chlapce a jejíž kauza je spojována s týráním dětí v Kuřimi. Mezi náměty příspěvků souvisejících s kriminalitou se řadily například i reportáže o soudním procesu s policistou Tomášem Čermákem, jenž podle obžaloby na 1. máje 2006 zaútočil proti poslankyni Strany zelených Kateřině Jacques (např. ČT 1, 19:00 Události 5.2.2008). V **zahraničním** zpravodajství měly s kriminalitou spojitost například příspěvky o vyšetřování vraždy Bénazír Bhuttové či příspěvky o případu banky Société Générale, kterou její makléř připravil téměř o pět miliard eur. Česká televize dále upozornila na nové skutečnosti týkající se Rakušanky Nataschy Kampuschové, držené psychopatem osm let v zajetí. V rámci zahraničního zpravodajství si ČT všimla například i obžaloby izraelského exprezidenta Kacava „ze *sexuálního obtěžování a neslušného chování*“ (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 28.2.2008).
- O tematickému okruhu **ekonomika** pojednávalo 287 příspěvků, které se zaměřily na hospodářskou politiku, měnovou politiku, burzovní zpravodajství, podnikání, privatizaci, průmysl, energetiku, služby, zemědělství atd. V **domácím** zpravodajství se Česká televize soustředila například na posilování kurzu české koruny vůči euru či změny v Bankovní radě ČNB. Z jednotlivých ekonomických kauz, jež se probíraly ve zpravodajských relacích ČT, uveďme na ukázkou vyjednávání mlékárenské společnosti Madeta s družstvem JIH o výkupní ceně mléka (např. ČT 2, 22:30 Události, komentáře 11.1.2008). Ekonomické zpravodajství **ze zahraničí** se například zabíralo situací v automobilovém průmyslu, kde Toyota dostihla v prodeji General Motors, cenami ropy, sporem o dodávky zemního plynu mezi Ruskem a Ukrajinou, vstupem Malty a Kypru do eurozóny, chystaným odchodem Billa Gatese z vedení společnosti Microsoft či vývojem akcií na zahraničních burzách.
- K tematickému okruhu **bezpečnost** se vázaly příspěvky o armádě, policii, tajných službách, teroristických útocích, nepokojích v zahraničí atd. Jedním z nejfrekventovanějších námětů příspěvků se stalo vyjednávání o umístění částí americké protiraketové obrany v ČR a Polsku. Z reportáží týkajících se domácí armády stojí za zmínku příspěvky o nákupu obrněných transportérů Pandur nebo příspěvky o černých fondech na Generálním štábu AČR. Do tématu bezpečnost patřily i příspěvky o původně zakázaném pochodu neonacistů v Plzni. **Domácí** zpravodajství se zabývalo i zpřístupněním dokumentů komunistické tajné služby v nově otevřeném Ústavu pro studium totalitních režimů (ČT 1, 19:00 Události 3.2.2008). Ve zprávách **ze zahraničí** Česká televize informovala mimo jiné i o etnických čistkách provázejících povolební výbuch násilí v Keni

(např. ČT 1, 19:00 Události 28.1.2008), o pozemní ofenzivě Turecka v severním Iráku, pokusu o puč v Čadu, zrušení Rallye Dakar kvůli obavě z teroristických útoků, nepokojích v Dánsku vyvolaných opětovným otištěním karikatur proroka Mohammeda v některých dánských listech, teroristických útocích v Afghánistánu či Pákistánu nebo o proniknutí Palestinců z pásma Gazy do Egypta skrze jimi zbořenou bezpečnostní bariéru.

- Do tematického okruhu **mezinárodní vztahy** bylo zahrnuto celkem 173 příspěvků. Byly sem řazeny i reportáže pojednávající například o rokování českých politiků s jejich zahraničními partnery o americkém radaru v ČR nebo o zrušení amerických víz pro české občany. Česká televize dále zprostředkovala svým divákům informace o návštěvě prezidenta Václava Klause na Slovensku, o cestě předsedy ČSSD Jiřího Paroubka do Sýrie či o setkání ministra zahraničí Karla Schwarzenberga se zástupci kubánské opozice v pražském Černínském paláci. Častým námětem zahraničního zpravodajství bylo vyhlášení nezávislosti Kosova. ČT se věnovala mimo jiné i napětí v pásmu Gazy a potažmo i možnému vzniku samostatného palestinského státu, invazi turecké armády do severního Iráku, napětí mezi Ruskem a Ukrajinou kvůli dodávkám zemního plynu či britsko-ruskému diplomatickému sporu kvůli zákrokům ruských úřadů proti pobočkám britské rady v Rusku (např. ČT 2, 22:30 Události, komentáře 17.1.2008). Do tématu mezinárodní vztahy patřily i příspěvky týkající se evropské problematiky včetně příspěvků informujících o přípravách ČR na předsednictví EU v příštím roce.

2.2. Politické zpravodajství

2.2.1. Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran ve zpravodajských pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

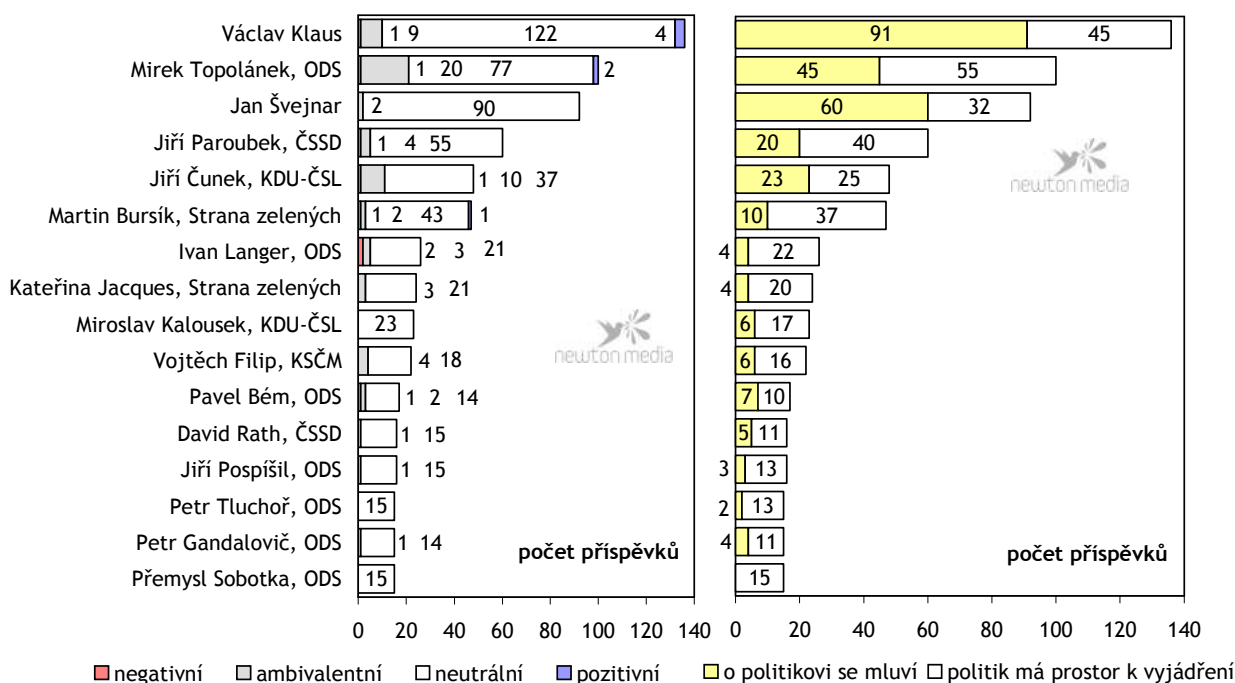
- Nejčastěji zmiňovanou politickou stranou ve sledovaných zpravodajských relacích ČT se stala ODS, což je vzhledem k jejímu silnému zastoupení ve vládě, parlamentu, ve vedení krajů a velkých měst logické. Převážná část příspěvků se k Občanské demokratické straně stavěla neutrálně (317 z celkových 346, tj. 92 %). **Pozitivně** vyzněl pro občanské demokraty jeden příspěvek, který představil zvolení Václava Klause jako další vítězství premiéra Topolánka, jenž za pět let v čele ODS ve všech volbách zvítězil (ČT 1, 19:00 Události 16.2.2008). Rovněž jediný **negativní** příspěvek o ODS souvisel s Mirkem Topolánkem. V tomto případě měl na negativní zabarvení příspěvku vliv i redaktor Luboš Rosí (viz graf 2.2.2.1.), jenž referoval o rychlé premiérově jízdě z Prahy do Brna na tenisový zápas. Rosí ve své reportáži mimo jiné uvedl: „Létající premiér, možná i o získání této přezdívky se včera Mirek Topolánek snažil (...) Premiérovo auto, navzdory jeho tvrzení, ji (trasu) ujelo za hodinu a sedm minut. Při vysvětlování novinářům navíc Mirek Topolánek nesprávně použil matematický vzoreček“ (ČT 1, 19:00 Události 4.2.2008). **Ambivalentně** hodnotilo ODS celkem 37 příspěvků, jež nabízely ve vyvážené míře pozitivní i negativní skutečnosti vztahující se k ODS. Většinou se jednalo o reportáže, které v kauzách typu údajného podplácení senátora Novotného při prezidentské volbě ze strany ODS poskytly prostor pro vyjádření oběma stranám sporu. Jiným příkladem byl vládní návrh na majetkové vyrovnání s církvemi. Zatímco předseda ČSSD označil podle ČT danou záležitost za politický handl, při kterém si „občanští demokraté kupují lidovce, aby hlasovali pro Václava Klause“, předseda KDU-ČSL Jiří Čunek „jakékoliv kupčení tady s tímto tématem“ odmítl (ČT 1, 19:00 Události 3.2.2008).
- O ČSSD uveřejnila Česká televize v monitorovaných pořadech celkem 194 příspěvků. Negativní ladění neměl žádný příspěvek o této straně, jeden příspěvek byl **pozitivní**. Jednalo se o krátkou zprávu o volebních preferencích: „ČSSD by podle aktuálního průzkumu agentury Median vyhrála se sedmatřiceti procenty hlasů případné volby. Výrazně by tak předstihla ODS“ (ČT 1, 19:00 Události 4.1.2008). Během ledna a února 2008 se ve vysílání veřejnoprávní stanice objevilo 19 **ambivalentních** příspěvků týkajících se ČSSD. Jeden z nich souvisel s cestou Jiřího Paroubka a Lubomíra Zaorálka do Sýrie. Premiér Topolánek označil tuto cestu za „trestuhodnou“, neboť „jde proti zájmům České republiky.“ Lubomír Zaorálek hájil pozvání od syrské

strany BAAS, jež zaplatila sociálnědemokratickým špičkám letenky i pobyt, následovně: „*Já myslím, že to je úplně běžné. Stejně tam nedávno byl také Joschka Fischer (...) já tím jenom ukazuji, že je tam dnes řada politiků a že ta pozvání dnes většinou jdou přes stranu BAAS*“ (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 29.2.2008). Nejednoznačně též pro sociální demokracii vyzněly například dva příspěvky vracející se ke kauze Biolih, do které byli zapleteni i bývalí členové ČSSD. Česká televize připomněla, že tzv. Kubiceho zpráva zmiňovala tuto kauzu jako důkaz prorůstání organizovaného zločinu do státní správy. Předseda ČSSD později celou kauzu označil jako vykonstruovanou (ČT 1, 19:00 Události a ČT 2, 22:30 Události, komentáře - shodně 14.1.2008).

- Pozici třetí nejmedializovanější strany ve zpravodajských relacích ČT obsadila **KDU-ČSL**. Podobně jako v případě ODS a ČSSD i většina příspěvků o této straně se nesla v neutrálním duchu (174 z celkových 194 příspěvků, tj. 90 %). **Negativní** zabarvení měl jediný příspěvek, jenž se vztahoval k šéfovi strany: „*Předseda KDU-ČSL Jiří Čunek dostal podle serveru Aktuálně.cz dvacetitisícovou pokutu za zatajení úvěru. Porušil povinnosti veřejného funkcionáře*“ (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 22.1.2008). **Ambivalentně** laděné reportáže o KDU-ČSL nejčastěji souvisely s osobou předsedy lidovců. Česká televize se v nich zaměřila na kauzy spjaté s Jiřím Čunkem, na jeho případný návrat do vlády či na jeho výroky o romské problematice. Celkem pět nejednoznačných příspěvků se zabíralo prezidentskou volbou, přičemž se věnovalo i obviněním, že by zástupci KDU-ČSL mohli v prezidentské volbě hlasovat pro kandidáta ODS Václava Klause výměnou za církevní restituce (např. ČT 2, 22:30 Události, komentáře 7.2.2008).
- **Strana zelených** se stala námětem 92 příspěvků, z nichž dva pro ni vyzněly **pozitivně**. Hodnocení prvního pozitivního příspěvku zohledňovalo snahu předsedy SZ Martina Bursíka šetřit při služebních cestách letadlem. Na konferenci na Bali letěla vládní delegace soukromou linkou, která vyšla výrazně levněji než armádní letka (ČT 1, 19:00 Události 9.1.2008). Druhý pozitivní příspěvek poukazoval na nesouhlas zastupitelů za Stranu zelených s levnějším parkováním v centru pro pražské zastupitele a starosty. ČT prezentovala postoj zelených následovně: „*Do centra by neměla auta jezdit, pokud možno, vůbec a my jako zastupitelé bychom měli jít příkladem*“ (ČT 1, 19:25 události v regionech - Praha 23.1.2008). Polovina **ambivalentních** příspěvků (3 ze 6) pojednávala o soudu s policistou, který podle obžaloby na 1.máje 2006 zaútočil na Kateřinu Jacques. Ambivalence těchto příspěvků měla spojitost s tvrzením policisty Tomáše Čermáka, že se jedná o zpolitizovaný případ, s posudkem znalce, podle něž se policista choval v dané chvíli adekvátně a konečně s rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 2, které Čermáka zprostilo obžaloby. Dva ambivalentní příspěvky se vázaly k vystupování Strany zelených při prezidentské volbě. Po první volbě přirovnal ministr průmyslu Martin Říman projevy zástupců SZ k někdejšími výstupům Miroslava Sládka. Bursík na to reagoval slovy, že někteří lidé z ODS si koalici s jeho stranou nepřejí (ČT 1, 19:00 Události 9.2.2008). Druhý **ambivalentní** příspěvek se mimo jiné zabýval neúčastí poslankyně za Stranu zelených Olgy Zubové při druhé volbě českého prezidenta (ČT 1, 19:00 Události 15.2.2008). Zbývající ambivalentně laděný příspěvek se zaměřil na nesouhlas zelených s návratem Jiřího Čunka do vlády. Redaktorka ČT na začátku ledna komentovala jejich postoj následovně: „*Zelení dnes přibrzdili. Předsedkyně jejich poslaneckého klubu si nemyslí, že by Bursíkův výrok o handlování s hlasy pro Klause ohrožoval koalici*“ (ČT 1, 19:00 Události 3.1.2008).
- **KSČM** byla zmíněna v rámci 82 příspěvků. Jediný negativní příspěvek odkazoval na výroky Mirka Topolánka a Jiřího Paroubka krátce po zvolení Václava Klause českým prezidentem. Zatímco Topolánek si pochvaloval, že Klaus byl zvolen „*bez korupce a bez komunistů*“, Paroubek označil komunisty za váhavé partnery: „*Chovali se jako přesýpací hodiny*“ (ČT 1, 19:00 Události 15.2.2008). K chování komunistů při prezidentských volbách se vztahovala i většina **ambivalentních** příspěvků. Tyto příspěvky buď vyvažovaly negativní výroky na adresu KSČM vyjádřeními představitelů této strany a nebo se ke KSČM stavěly nejednoznačně. ČT například informovala o postupu komunistů při druhé prezidentské volbě, do které komunisté nominovali Janu Bobošíkovou, avšak zároveň vyjednávali o své případné podpoře pro Jana Švejnara. Předseda zelených Bursík však podmínky, které KSČM za své hlasy pro Švejnara požadovala, odmítl (ČT 1, 19:00 Události 14.2.2008). Dva ambivalentní příspěvky připomněly případ bratrů Mašínů, kteří se v padesátých letech postavili komunistickému režimu se zbraní v ruce a jež při své únorové cestě do USA vyznamenal premiér Topolánek. Tyto příspěvky jednak obsahovaly odsouzení minulého režimu včetně podivu Josefa Mašína, proč nebyla komunistická strana po roce 1989 zakázána, na druhou stranu poskytly prostor k vyjádření i odpůrcům Topolánkova kroku, mezi něž se řadili zástupci KSČM. Ambivalentně vyzněl příspěvek o 60.výročí tzv. Vítězného února.
- Celkem 20 příspěvků se zmínilo o stranách, které **nemají zastoupení v Poslanecké sněmovně**, přičemž nejčastěji se jednalo o SNK-ED. Z jejich představitelů se zájmu České televize těšil především senátor Josef

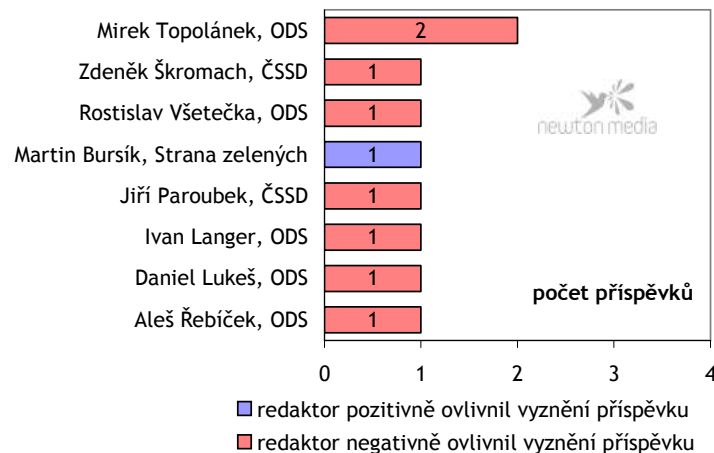
Novotný, jenž obvinil svého nejmenovaného kolegu z ODS, že mu nabízel úplatek, aby v prezidentské volbě hlasoval pro Václava Klause. Jeden z těchto příspěvků vyzněl pro Novotného a potažmo pro SNK-ED ambivalentně. Cestu Jiřího Paroubka do Sýrie komentovala v Událostech, komentářích (29.2.2008) europoslankyně za SNK-ED Jana Hybášková.

2.2.2. Medializace politiků - podle hodnocení

Grafy představují nejčastěji medializované politiky ve zpravodajství České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

2.2.2.1. Vliv redaktora

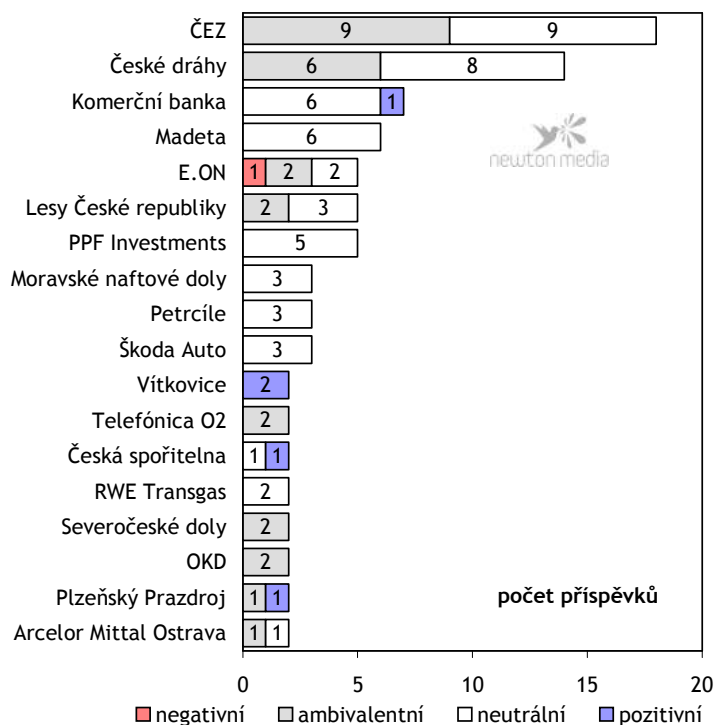
Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politikách.

- Pořadí jednotlivých politiků podle počtu příspěvků bylo ovlivněno **prezidentskou volbou**. Nejmedializovanějším politikem se tak stal znovuzvolený prezident Václav Klaus, na třetím místě se umístil jeho vyzývatel Jan Švejnar. Vyšší Klausova publicita plynula z faktu, že ČT informovala i o jeho běžné prezidentské agendě, do které spadala například jeho návštěva na Slovensku či jmenování nové členky Bankovní rady ČNB. Veřejnoprávní stanice dále představila prezidentův kritický postoj k vyhlášení nezávislosti Kosova. Oba uchazeči o prezidentskou funkci byli častěji zmiňováni než citováni. Drtivá většina příspěvků pojednávala o **Janu Švejnarovi** v neutrálním duchu, jen dva příspěvky měly ambivalentní zabarvení. Jeden z nich nabídl ukázky z debaty Klause se Švejnařem na senátním klubu ČSSD (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 29.1.2008). Druhý příspěvek souvisel se zpochybněním Švejnarovy volební kampaně ze strany premiéra Topolánka, který Švejnara označil za „obětí dlouhodobého obchodu ve vleklém sporu státu s Československou obchodní bankou“. Ten premiéra vybídl, aby předložil důkazy (ČT 1, 19:00 Události 3.2.2008).
- Hodnocení dvou ze čtyř **pozitivních** příspěvků o Václavu Klausovi zohledňovalo jeho oblíbenost u veřejnosti zjišťovanou na základě průzkumů veřejného mínění. Další pozitivní příspěvky pojednávaly o víře premiéra Topolánka v Klausův úspěch v prezidentských volbách a jeho údajné zásluze o poklesu počtu odposlechů, před jejichž zneužíváním prezident před časem varoval. **Negativní** příspěvek představil názory zástupců KSČM, Strany zelených a ČSSD, proč by podle nich neměl Václav Klaus být už nadále prezidentem ČR (ČT 1, 19:00 Události 13.1.2008). Ambivalentní příspěvky o Klausovi se kromě prezidentské volby týkaly hodnocení jeho novoročního projevu, jeho sporu s justičním čekatelem Petrem Langerem a poklesu důvěry občanů v prezidenta, tak jak ho zaznamenalo CVVM.
- Nejčastěji citovaným politikem se stal premiér **Mirek Topolánek**, za ním pak následoval předseda nejsilnější opoziční strany **Jiří Paroubek**. O obou politikách byl ve vysílání ČT publikován jeden negativní příspěvek, shodou okolností ten samý. V obou případech navíc negativní vyznění příspěvku ovlivnil redaktor Luboš Rosí, který se zaobíral příliš rychlou jízdou Mirka Topolánka na tenis, respektive Jiřího Paroubka na vlastní svatbu. Na podobný případ upozornil v této reportáži redaktor Rosí i u ministra dopravy Aleše Řebíčka (ČT 1, 19:00 Události 4.2.2008). **Vliv redaktora** na hodnotové zabarvení příspěvku o Mirku Topolánkovi byl též zaznamenán u reportáže týkající se daňového zvýhodnění zaměstnaneckých stravenek. Redaktor v tomto případě naznačil, že v lobbyingu stravenkové společnosti Sodexo Pass byl nepřímo zapojen i „**důvěrník premiéra Topolánka**“ Marek Dalík, přičemž právě premiér prý do sněmovny přinesl verzi příslušného zákona „**upravenou přesně podle tajné smlouvy**“ (ČT 1, 19:00 Události 14.1.2008). Celkové vyznění tohoto příspěvku bylo díky vyjádřením ostatních zúčastněných osob vůči Topolánkovi ambivalentní.

- Kromě Václava Klause byly ve zpravodajství ČT uveřejněny **pozitivní** příspěvky ještě o Mirku Topolánkovi, Tomáši Julínkovi a **Martinu Bursíkovi**. V případě posledně jmenovaného mělo na pozitivním zabarvení příspěvku podíl i vystupování redaktora Richarda Samka, který upozornil na snahu Martina Bursíka šetřit při služebních cestách finance i životní prostředí (viz výše). V jednom ze dvou pozitivních příspěvků o **Mirku Topolánkovi** chválil redaktor serveru Aktuálně.cz premiéra za „*docela šikovný tah*“, kterým před prezidentskou volbou zneutralizoval spory uvnitř koalice ohledně Čunkova návratu (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 14.1.2008). Druhý pozitivní příspěvek poukázal na Topolánkova volební vítězství v čele ODS (viz výše). Pozitivně vyzněla pro ministra zdravotnictví **Tomáše Julínka** zpráva o jeho zásahu na Podolském nábřeží, kde poskytl první pomoc chodci, kterého srazila motorka (ČT 1, 19:00 události 28.2.2008).
- Po dvou **negativně** zabarvených příspěvcích odvysílala ČT o ministru vnitra Ivanu Langerovi a o europoslanci Vladimíru Železném (není uveden v grafu). Hodnocení jednoho ze dvou negativních příspěvků o Langerovi ovlivnil redaktor Roman Fojta, jenž v souvislosti se žalobou ČSSD na českou policii a bývalého šéfa ÚOOZ Jiřího Kubiceho připomněl, že v souvislosti s tzv. Kubiceho zprávou dostal **Ivan Langer** pokutu od Národního bezpečnostního úřadu (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 21.1.2008). Ve druhém příspěvku kritizoval ministra vnitra politolog Jiří Pehe kvůli Langerovým vulgárním slovům na adresu Martina Bursíka, která média zaznamenala díky zapnutým mikrofonom (ČT 2, 22:30 události, komentáře 12.2.2008). Oba dva negativní příspěvky o bývalém řediteli TV Nova referovaly o obvinění z krácení daní při převodu obchodního podílu ve společnosti CET 21, kterému **Vladimír Železný** čelí před soudem.
- Vystupování redaktora Vlastimila Weinera se odrazilo v negativním vyznění příspěvků vůči dvěma regionálním politikům z řad ODS. V reportáži o trestu pro místostarostu Dvora Králové za havárii v silné opilosti redaktor ČT upozornil, že „*problémy se zákonem*“ měl i současný starosta Dvora Králové **Daniel Lukeš** z ODS (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 4.2.2008). Ve druhém příspěvku Vlastimil Weiner naznačil, že královehradecký vicehejtman pro zdravotnictví **Rostislav Všetečka** z ODS se mohl dostat do střetu zájmů kvůli výběru dodavatele sanitek, který kraj svěřil firmě, v níž Všetečka dříve působil (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 5.2.2008). V jednom případě se vliv redaktorky ČT podepsal na hodnotovém vyznění reportáže o Zdeňku Škromachovi. Autorka reportáže uvedla: „*Vypadá to jak špatně zahraná škatulata hejbejte se pod taktovou Zdeňka Škromacha. Před dvěma lety vyměnilo ministerstvo práce a sociálních věcí se soukromou firmou své budovy. Podle Nejvyššího kontrolního úřadu ale za dost pochybných okolností*“ (ČT 1, 19:00 Události 11.2.2008). Vzhledem k tomu, že exministr **Škromach** dostal v této reportáži dostatečný prostor na zjištění NKÚ reagovat, byl příspěvek hodnocen jako ambivalentní.
- Nejvíce **ambivalentních** příspěvků se vztahovalo k premiéru Topolánkovi a předsedovi lidovců Čunkovi. Zatímco v případě druhého jmenovaného se jednalo o informace týkající se jeho kauz z dob působení na vsetínské radnici, jeho přístupu k romské problematice či jeho případného návratu do vlády, ambivalentní příspěvky o Topolánkovi se zabývaly například jeho rozhodnutím vyznamenat braty Mašíny nebo jeho pří s Pavlem Bémem, kterého premiér obvinil, že v první prezidentské volbě nesehnal pro Václava Klause ani jeden hlas.

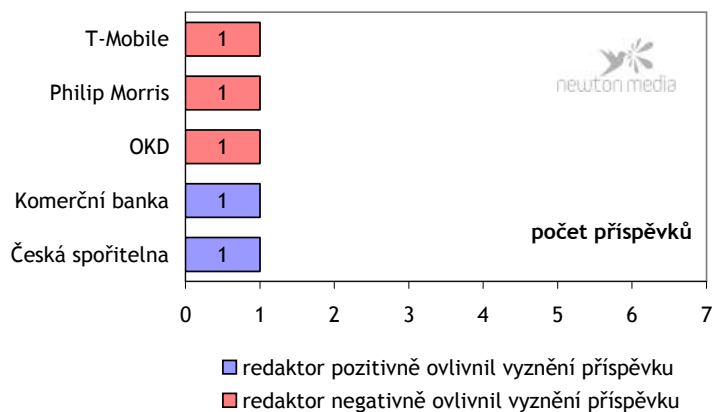
2.3. Ekonomické zpravodajství

2.3.1. Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení

V grafu jsou zachyceny společnosti, jež byly nejčastěji medializovány ve zpravodajských pořadech ČT. Do grafu byly zahrnuty firmy, o nichž ČT publikovala alespoň dva příspěvky.

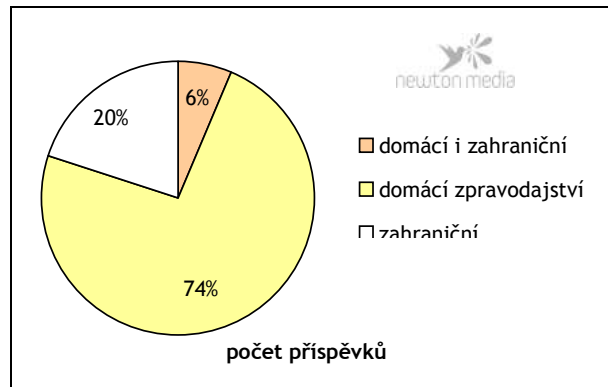
2.3.2. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých firmách.

- **Většina příspěvků** publikovaných o jednotlivých firmách měla **neutrální či ambivalentní vyznění**. Česká televize se tedy zpravidla nepřikláněla k jasně pozitivnímu či negativnímu hodnocení. Lze z toho vyvodit, že pokud ČT zveřejnila negativní informace o nějaké společnosti, její představitelé ve většině případů dostali prostor k vyjádření.
- Nejvíce výskytů ve sledovaných zpravodajských relacích veřejnoprávní televize zaznamenaly ČEZ a České dráhy. Reportáže o obou firmách často měly ambivalentní hodnocení. V případě **ČEZ** se tak stalo v polovině příspěvků. Náměty těchto nejednoznačných příspěvků byly odměny pro manažery společnosti, rekordní zisk firmy způsobený podle některých kritiků stále vyššími cenami elektřiny, údajně nedostatečná peněžní kompenzace obcím v okolí jaderných elektráren Dukovany a Temelín, záměr ČEZ postavit v tuzemsku další jadernou elektrárnu, spory ohledně vybudování větrného parku elektráren na pomezí Jihomoravského kraje a Vysočiny a nesouhlas některých obyvatel Ústí nad Labem s chystanou stavbou paroplynové elektrárny společnosti ČEZ na kraji města.
- Všech šest ambivalentních příspěvků odvysílaných o **Českých drahách** informovalo o jejich sporech s Jihomoravským, respektive Olomouckým krajem. Zatímco v případě Jihomoravského kraje se jednalo o výši ceny, kterou by měl kraj drahám zaplatit za regionální přepravu, Olomoucký kraj se s ČD přel o pokutu, kterou by měl dopravce kraji zaplatit za zpožděné vlaky. Podle ČT se „*obě strany shodly pouze na tom, že se v loňském roce v regionu zpozdila zhruba stovka spojů*“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava 18.1.2008).
- Nejvíce **pozitivních** hodnocení si připsal „*strojírenský gigant*“ **Vítkovice**. Oba příspěvky se věnovaly výstavě v Ostravském muzeu, které se ke 180. výročí Vítkovic rozhodlo představit historii i současnost tohoto podniku. Reportáž o výstavě v mírně odlišné verzi odvysílaly současně Události v regionech - Praha a Události v regionech - Ostrava (3.1.2008). Po jednom pozitivně zabarveném příspěvku publikovala Česká televize o Komerční bance, České spořitelně a Plzeňském Prazdroji. U obou bankovních domů se v pozitivním hodnocení projevil i vliv redaktora. U **České spořitelny** šlo o krátký příspěvek, ve kterém vystupovala pouze redaktorka Jitka Sluková, podle níž se ČS díky rekordnímu čistému zisku stala „*nejziskovější tuzemskou bankou. Za pozitivními výsledky stojí mimo jiné vyšší počet úvěrů a hypoték*“ (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 29.2.2008). Podobným případem byl i kladně laděná zmínka o Komerční bance. Redaktor Richard Samko v krátkém příspěvku poukázal na navýšení čistého zisku KB o pětinu, k čemuž jí pomohla „*hlavně koupě stavební spořitelny Modrá pyramida v říjnu 2006. Komerční bance se díky tomu zvýšil objem úvěrů, vkladů i počet klientů*“ (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 22.2.2008). Hodnocení pozitivního příspěvku o **Plzeňském Prazdroji** zohledňovalo rekordní vývoz společnosti, o kterém se v reportáži ČT zmínil ředitel firemních vztahů PP Michal Kačena (ČT 1, 19:00 Události 29.1.2008).
- O společnostech E.ON, T-Mobile a Philip Morris uveřejnila ČT po jednom **negativním** příspěvku. Nepříznivé hodnocení německé energetické společnosti **E.ON** souviselo s pokutou od Evropské komise za narušení plastické pečeti, kterou firma po razii inspektorů odstranila, aby se dostala k zabaveným dokumentům (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 30.1.2008). K negativnímu zabarvení reportáží o společnostech **T-Mobile** a Philip Morris přispěly svým vystupováním moderátoři a redaktori ČT. V prvním případě moderátorka uvedla ve studii reportáž těmito slovy: „*Údajně velmi výhodné smlouvy na provoz mobilů dali podepsat obyvatelům domu s pečovatelskou službou v Oldřichovicích u Trince dealeri firmy T-Mobile. Třeba nemocnému muži, který už mobil nepoužívá, i šestaosmdesátileté důchodkyni. Zrušit smlouvu firma nejprve odmítla, České televizi teď potvrdila, že se stala chyba*“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech – Ostrava 28.2.2008). Kriticky laděná reportáž o **Philip Morris** se týkala osudu bývalé továrny společnosti v Novém Jičíně. Redaktorka Marta Pilařová k hledání kupce pro opuštěný areál poznamenala: „*Philip Morris nakonec ze sedmnácti uchazečů vybral toho možná nejzáhadnějšího. Za kolik noví majitelé čtyřhektarový areál tabačky v Novém Jičíně koupili a jaké s ním mají záměry, to v tuto chvíli v Novém Jičíně nevědí a věděli by to samozřejmě rádi*“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech – Ostrava 7.1.2008).
- Vystupování **redaktorky** Martiny Tlachové v reportáži o údajném vlivu otřesů z dolů Lazy na stav budov v Orlové ovlivnil hodnotové zabarvení příspěvku vůči **OKD**. Podle Tlachové mají lidé k dispozici posudky OKD, „*kterým však přestávají věřit*“, přičemž vypracování nezávislých posudků si většina lidí nemůže dovolit. Celkové vyznění příspěvku pro OKD však bylo ambivalentní, neboť prostor k vyjádření dostal mimo jiné i ředitel OKD pro rekultivaci Radim Tabášek: „*Podle dosavadních výsledků měření žádný z projevů nemůže ohrozit standardně zajištěné stavby*“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava 16.1.2008).

2.4. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření

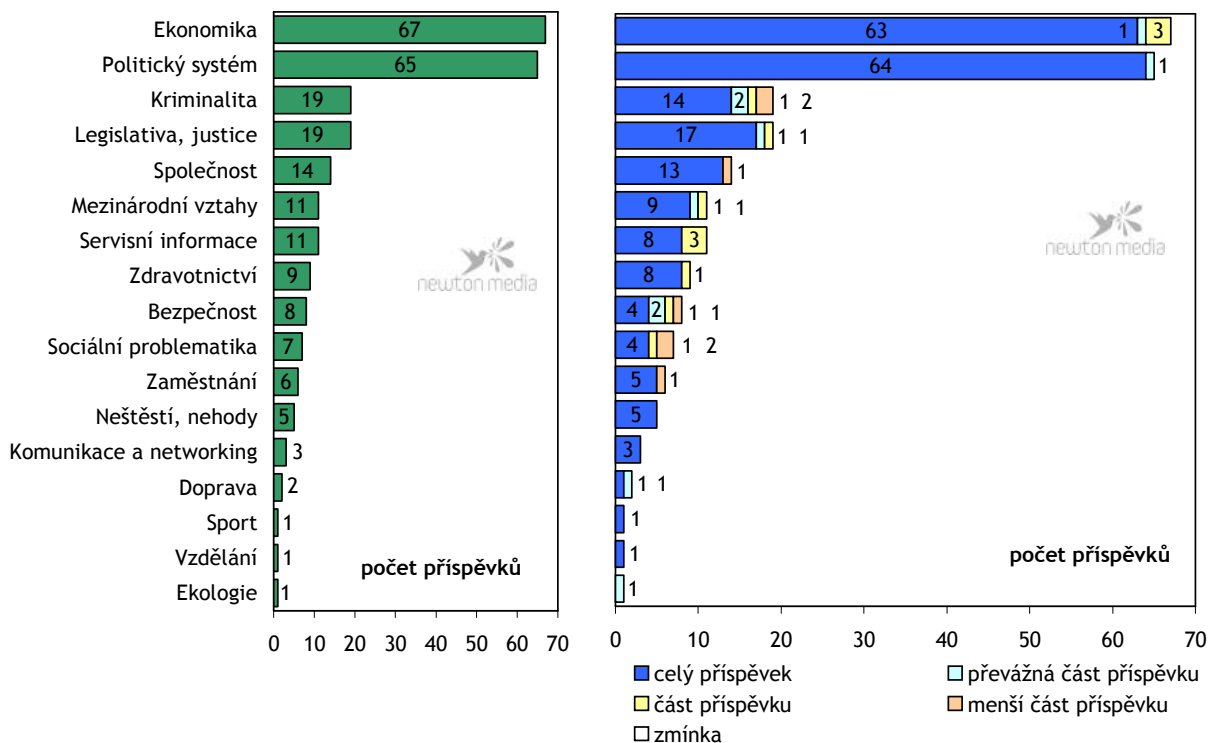

Graf ukazuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize.

- Ve zpravodajství České televize převládaly informace z domova, což bylo způsobeno zejména existencí **Událostí v regionu**, které jsou součástí hlavní zpravodajské relace ČT nabízejí zprávy z jednotlivých krajů České republiky. Události v regionech z Prahy, Brna a Ostravy se na **domácím zpravodajství** ČT podílely více než z poloviny (869 z 1 620 příspěvků).
- Pětina všech příspěvků se zaměřila na **zahraniční události**. Většina z nich (334 z 439 příspěvků, tj. 76 %) byla publikována v Událostech.
- Celkem 6 % příspěvků odvysílaných ve zpravodajství České televize se současně týkala **domova i zahraničí**. Jejich námětem nejrůzněji byla jednání českých politiků se zahraničními představiteli, expanze českých podniků v cizině, ČR jako součást Evropské unie, čeští občané v zahraničí atd.

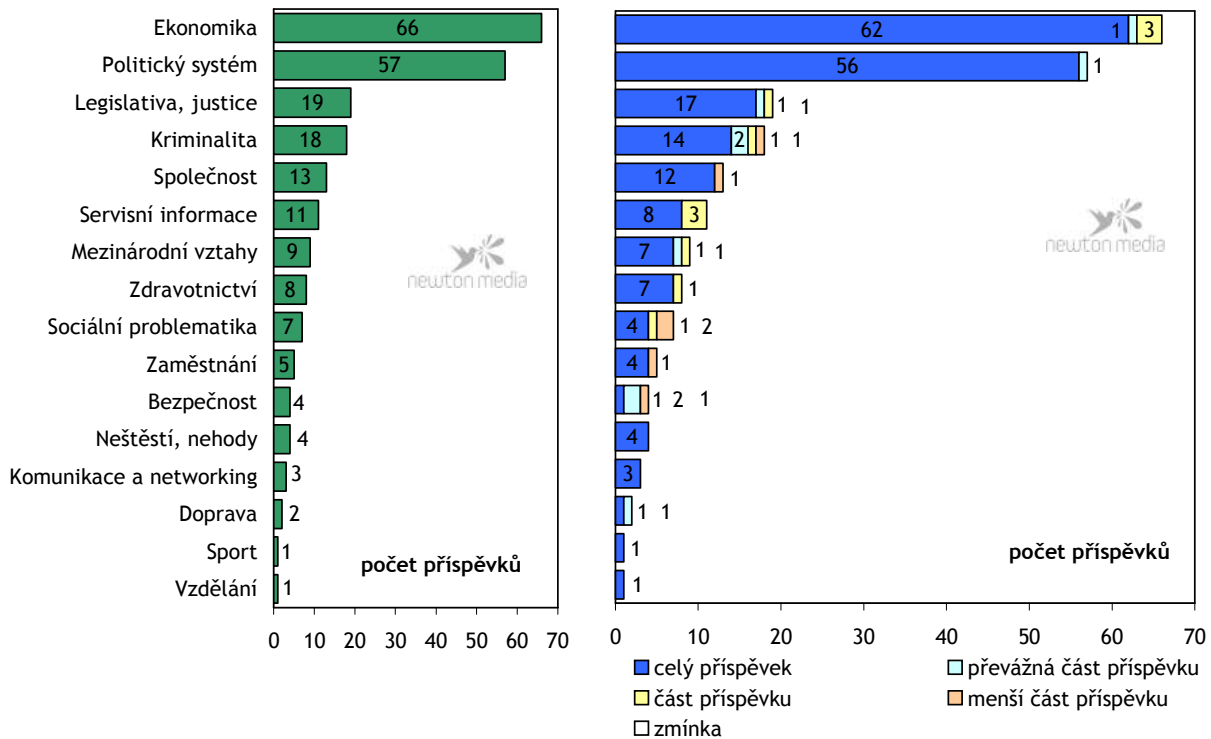
3. Analýza vyváženosti publicistických pořadů ČT

3.1. Tematická struktura publicistických pořadů

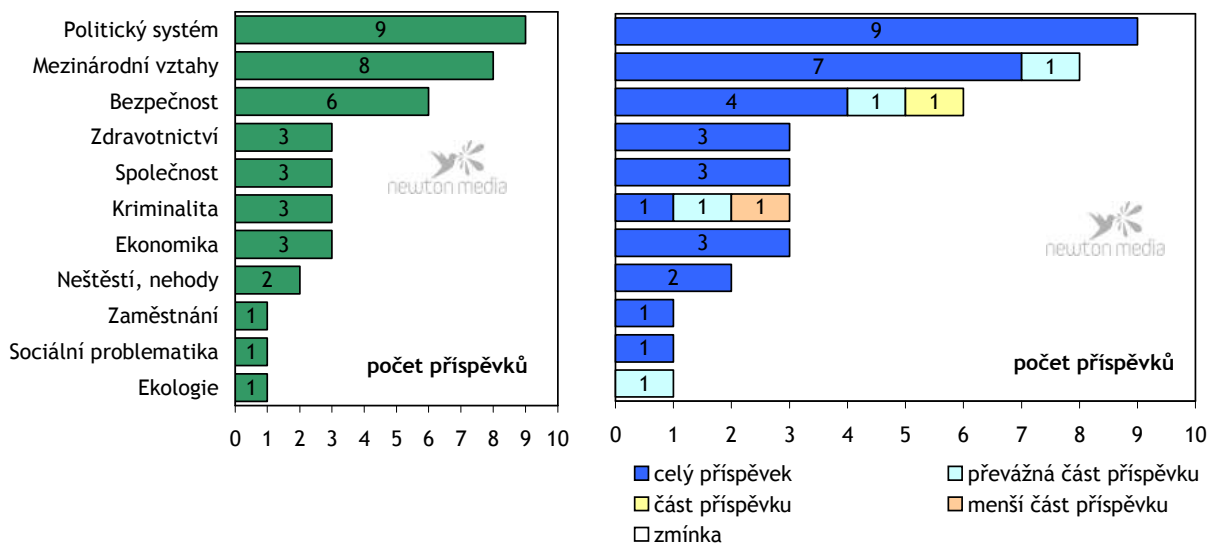

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů v publicistických pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

3.1.1. Domácí témata v publicistických pořadech

3.1.2. Zahraniční témata v publicistických pořadech

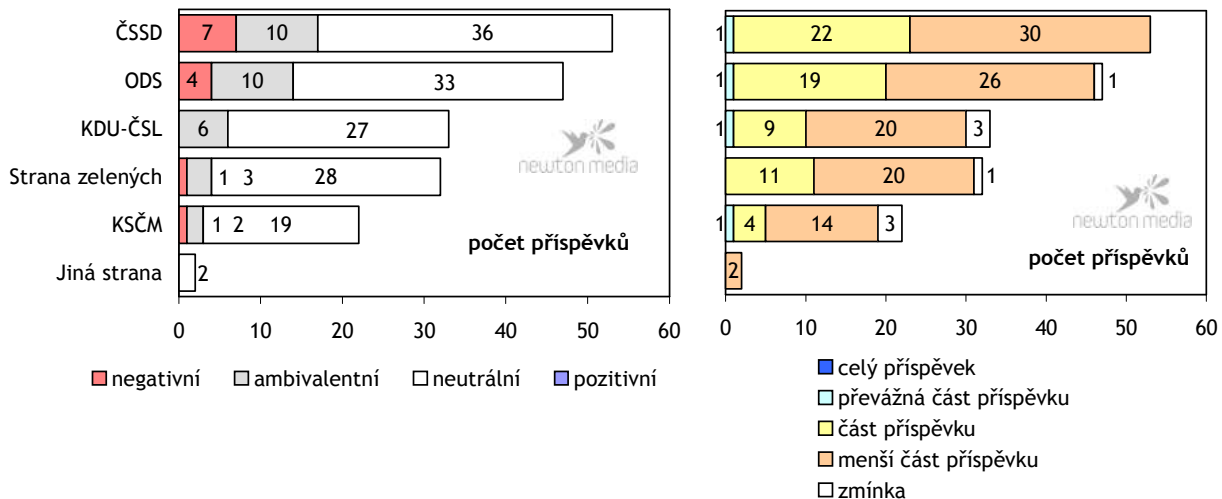

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v publicistických pořadech ČT s ohledem na geografické zaměření příspěvků.

- Ze sledovaných tematických okruhů se publicistické pořady ČT nejčastěji vztahovaly k **ekonomice**. Drtivou většinu příspěvků k tomuto tématu publikoval pořad POKR (64 z celkových 67 příspěvků), který nabízí servis pro podnikatele.
- Druhým nejmedializovanějším tematickým okruhem se stal **politický systém**. Více než polovina příspěvků byla uveřejněna v rámci pořadu 168 hodin. Tento pořad se české politice věnuje pravidelně například v rubrice Malostranské korekce. Ve 168 hodinách se až na jednu výjimku objevily všechny příspěvky k danému tematickému okruhu týkající se zahraničí. Mezi jejich náměty se řadily americké primárky před prezidentskými volbami, nezávislost Kosova, nepokoje v Keni, odchod kubánského vůdce Fidela Castra z prezidentského křesla, plnění předvolebních slibů ze strany polské vlády premiéra Donalda Tuska či vládnoucí dynastie v některých státech s republikánským zřízením. Domácím politickým tématům se v lednu a únoru tohoto roku často věnovaly Otázky Václava Moravce, které se ve sledovaném období převážně soustředily na volbu českého prezidenta. Mezi další diskutovaná témata patřily církevní restituce, Česko-vatikánská smlouva, chystaný návrat Jiřího Čunka do vlády či možné umístění amerického radaru na českém území. Politikou se zabíral i publicistický pořad Reportéři ČT, který svou pozornost obrátil mimo jiné i ke kauzám spjatým s předsedou lidovců Čunkem či k údajnému ovlivňování českých politiků stravenkovou firmou Sodexho Pass, aby bylo zachováno daňové zvýhodnění stravenek.
- O pozici třetího nejmedializovanějšího tematického okruhu se dělily **kriminalita** a legislativa, justice. Některé příspěvky k tématu kriminalita byly zahrnuty i do tematického okruhu politický systém. Platilo to například pro vyšetřování údajné korupce Jiřího Čunka či pro údajný lobbying firmy Sodexho Pass mezi českými politiky (viz výše). Mezi další náměty příspěvků k tématu kriminalita náleželo softwarové pirátství, na nějž se zaměřil pořad POKR či případ Barbory Škrlové vydávající se za osoby různého věku a různého pohlaví (Reportéři ČT). Pořad 168 se dvakrát zabýval příběhem pětiletého chlapce, kterého zavraždila jeho vlastní matka. Zmíněný publicistický pořad neopomenul ani doživotní trest pro takzvaného heparinového vraha.
- Sedm příspěvků k tematickému okruhu **legislativa, justice** uveřejnily Otázky Václava Moravce, po šesti příspěvcích bylo odvysíláno v rámci pořadů Reportéři ČT a POKR. Hosté Otázek Václava Moravce diskutovali například o dopadu zákona zavádějícího poplatky ve zdravotnictví, o jednáních o přímé volbě českého prezidenta, o kárném řízení s předsedkyní Nejvyššího soudu Ivou Brožovou či o chystaných změnách v bodovém systému. Pořad Reportéři ČT se zabíral například údajnou „beztrestností“ exekutorů či sporem, kdo je majitelem vršovického podniku Koh-i-noor. Pořad POKR pojednával například o tzv. insolvenčním zákonu nebo o daňových změnách pro drobné podnikatele.
- V tematickému okruhu **společnost** převládaly příspěvky z kultury. Například pořad 168 hodin se věnoval výročí tragické smrti skladatele Karla Svobody a rakouského zpěváka Falca. Otázky Václava Moravce uveřejnily ukázky z dokumentárního filmu Občan Havel. POKR zacílil svou pozornost na podnikatelský úspěch pěveckého dua Eva a Vašek. Moderátor tohoto pořadu Aleš Cibulka navštívil Divadlo kouzel, o kterém si povídal s jeho principálem Pavlem Kožíškem.
- Ve zpravodajských i publicistických pořadech byly sledovány **servisní informace**, které zpravidla upozorňovaly na vysílání určitého pořadu. V případě publicistiky byly všechny servisní příspěvky odvysílány v POKRu.

3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT

3.2.1. Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků

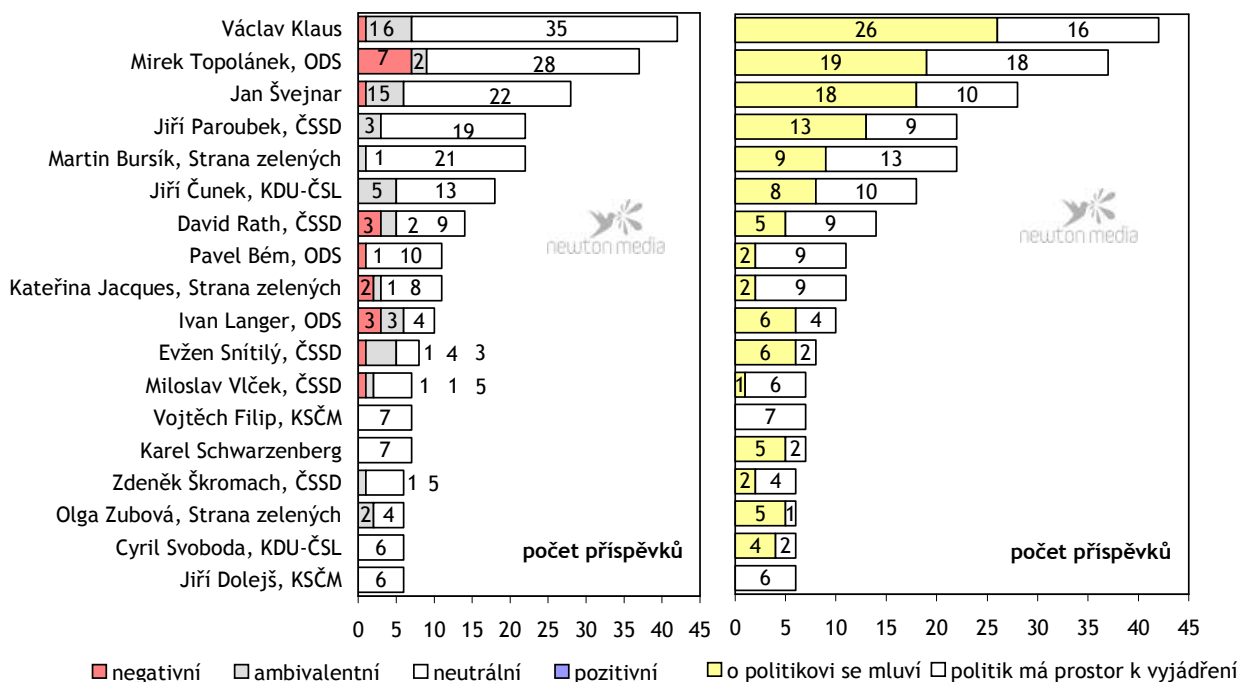
Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran v publicistických pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Na rozdíl od zpravodajství, kde byla nejzmiňovanější českou politickou stranou ODS, se publicistické pořady České televize nejčastěji věnovaly ČSSD a jejím představitelům. Za sociální demokracii v těsném závěsu (rozdíl pěti příspěvků) následovala Občanská demokratická strana. Obě menší koaliční strany - KDU-ČSL a Strana zelených - dostaly ve vysílání publicistických pořadů přibližně stejný prostor. Ze stran zastoupených v Poslanecké sněmovně mírně zaostala KSČM, což lze vysvětlit mimo jiné i tím, že komunisté nejsou vládní stranou, přičemž z opozičních uskupení dávají novinář častěji přednost ČSSD, která je v parlamentu početněji zastoupena. Ze stran, jež se v posledních volbách neprobojovaly do Poslanecké sněmovny, bylo ve dvou příspěvcích jmenováno SNK-ED. Jednou se tak stalo v souvislosti se senátorem Josefem Novotným, podruhé s podporou senátorského klubu této strany prezidentskému kandidátovi Janu Švejnarovi. V publicistických pořadech ČT se nevyskytl ani jeden pozitivní příspěvek o politické straně.
- Až na jednu výjimku byly všechny negativně zabarvené příspěvky o politických stranách odvysílány v rámci pořadu 168 hodin, přičemž v jednom příspěvku bylo často kritizováno i více stran. Zmíněnou výjimkou se stal jeden příspěvek z Otázek Václava Moravce, jenž vyzněl negativně vůči KSČM, kterou v souvislosti s prezidentskou volbou kritizoval místopředseda ČSSD Milan Urban: „Komunistům se také nedá gratulovat, protože to, co předvedli tím amatérským postupem, tak to určitě není chvályhodné“ (ČT 1, 12:00 Otázky Václava Moravce 17.2.2008).
- Čtyři ze sedmi negativních příspěvků o ČSSD byly publikovány v rubrice pořadu 168 hodin nazvané Malostranské korekce. Tato rubrika komentuje českou politiku sarkastickým stylem. Například o poslanci ČSSD Evženovi Snítilem zde bylo řečeno: „Z 2 897 hlasování celkem 1 902x chyběl, má sedm dětí, spolupracoval s StB a v parlamentu se specializuje na vztahy s Čínou a Vietnamem. Jestli tohle není plasticky prokreslený hrdina, tak ať Shakespeare vrátí školné“ (17.2.2008). V dalším z příspěvků redaktor Miroslav Korecký poznamenal, že ČSSD dostala prezidentského kandidáta do dvojí pasti: „Nejprve mu nedokázala vyjednat podporu v parlamentu a pak dokonce ani pořádně přimontovat mikrofon“ (24.2.2008). Negativní příspěvky o ČSSD se vyskytovaly i mimo rubriku Malostranské perly. Například moderátorka 168 hodin Nora Fridrichová

ohodnotila výměnu názorů mezi premiérem Topolánkem a sociálním demokratem Davidem Rathem následujícím způsobem: „*Co slovo, to perla*“ (3.2.2008).

- Dva ze čtyř **negativních** příspěvků o **ODS** měly spojitost s ironickým komentářem moderátorky pořadu 168 hodin Nory Fridrichové, jenž se v obou případech vztahoval k slovní výměně představitelů politických stran. O duelu Topolánek - Rath byla řeč v předcházejícím odstavci. Ve druhém případě Fridrichová glosovala ukázkou z televizní debaty mezi Pavlem Bémem z ODS a Kateřinou Jacques ze Strany zelených: „*Příště méně svaloviny a více mozkoviny*“ (24.2.2008). Tento negativní příspěvek se týkal i **Strany zelených** (viz graf). Zbývající dva kritické příspěvky k ODS se objevily v rámci několikrát zmíněné rubriky Malostranské korekce. Jeden z nich citoval povzdech místopředsedkyně němovny za ODS Lucie Talmanové nad jistým zhrubnutím poměrů na politické scéně, načež následoval výrok Mirka Topolánka, který Davida Ratha nepřímo přirovnal k hovadu. Redaktor časopisu Týden Korecký dané téma uzavřel s narážkou na partnerství Talmanové s premiérem Topolánkem: „*Talmanové stesky na zhrubnutí politiky věřme. Ona to má z první ruky*“ (24.2.2008). Zbývající negativní příspěvek káral ODS mimo jiné i kvůli chybám v tiskovém prohlášení vydaném po volbě prezidenta (17.2.2008).
- **Ambivalentně** vyznělo alespoň vůči jedné straně celkem 19 příspěvků z publicistických pořadů ČT. Deset příspěvků se vyskytlo v Otázkách Václava Moravce, šest ve 168 hodinách a zbývající tři v Reportérech ČT. Občanští i sociální demokraté si připsali po deseti ambivalentních příspěvcích. V případě **ODS** pocházela většina nejednoznačných hodnocení z Otázek Václava Moravce (7 z 10), u **ČSSD** pak příspěvky z Otázek tvořily polovinu ambivalentně laděné medializace. Podobně jako negativní i ambivalentní příspěvky se většinou vázaly k jednotlivým politikům než ke straně jako takové. Ambivalentní příspěvky z Otázek Václava Moravce většinou obsahovaly diskusi zástupců z různých stran, kteří se často navzájem kritizovali či spolu polemizovali. Pořady 168 hodin a Reportéři ČT nabízely tradiční reportáže. Pro sociální demokracii například vyzněl **ambivalentně** příspěvek o severočeském sociálním demokratovi Romanu Houskovi, jenž před časem najel autem do městského strážníka. Podle ČT předseda ČSSD Paroubek svého spolustraníka dříve hájil, zatímco dnes říká. „*Jestli někdo tvrdí, že je pan Houska obviněn policií a jestli probíhá soudní proces, no tak já nemůžu schovávat hlavu do písku*“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 14.1.2008). Jeden z ambivalentních příspěvků o ODS se zabýval obviněním, že Ústav pro studium totalitních režimů prosadili občanští demokraté, a tudíž „*výsledky bádání by mohly být zneužívány proti politickým oponentům*“ (ČT1, 21:45 168 hodin 6.1.2008).
- Polovina nejednoznačných příspěvků vztahujících se ke **KDU-ČSL** se týkala kauz jejího předsedy Jiřího Čunka. Náměty dalších **ambivalentních** příspěvků byla údajná výměna lidoveckých hlasů pro Václava Klause za církevní restituce nebo podíl KDU-ČSL na reformě zdravotnictví. Poslední ambivalentní příspěvek o KDU-ČSL publikovala ČT v pořadu 168 hodin. Miroslav Korecký v rubrice Malostranské korekce prohlásil: „*To lidovecký poslanec Ladislav Šustr řečnil na Masarykově univerzitě v Brně o vládní ekonomické reformě. Principy reformy vysvětlil v přednášce, která byla součástí cyklu Tajemný svět víry. Jak vidno, alespoň věřícím občanům se možná podaří Topolánkův batoh vysvětlit jako velkou Boží zkoušku*“ (13.1.2008).

3.2.2. Medializace politiků v publicistických pořadech

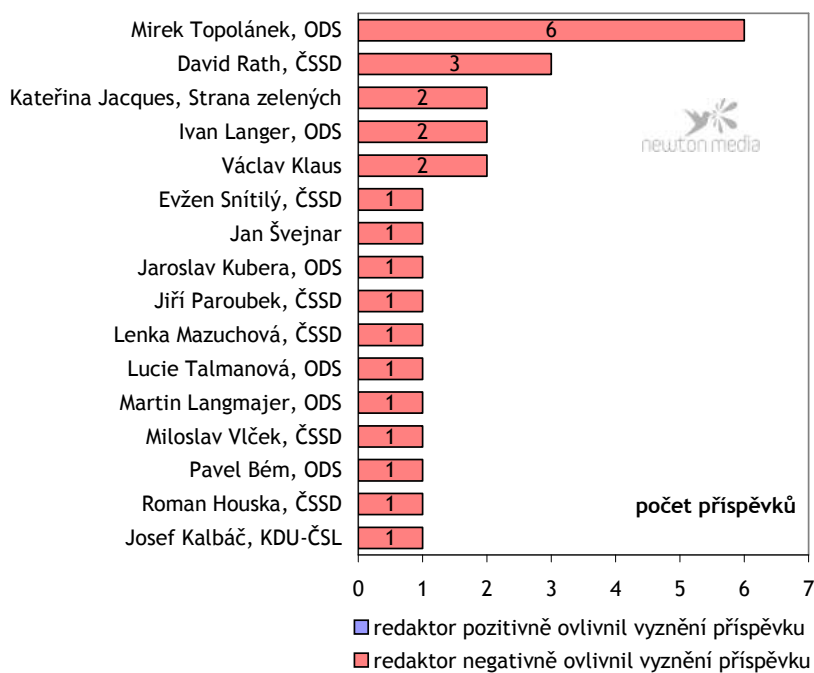
Grafy představují nejčastěji medializované politiky v publicistice České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Pořadí v čele žebříčku nejmedializovanějších politiků v publicistických pořadech se prakticky nelišilo od pořadí ve zpravodajství (viz graf 2.2.2.). Na prvních čtyřech místech nedošlo k žádné změně, na pátém a šestém místě si prohodili své pozice Martin Bursík a Jiří Čunek. Stejně jako ve zpravodajství i v publicistice byli častěji zmiňováni než citováni prezidentští kandidáti Václav Klaus a Jan Švejnar. V publicistických pořadech se k nim přidali i premiér Topolánek a jeho předchůdce v úřadě Jiří Paroubek, kteří ve zpravodajství zaznamenali více citací než zmínek.
- Česká televize ve sledovaných publicistických pořadech neuveřejnila žádný pozitivně zabarvený příspěvek o českém politikovi. Vyjma tří příspěvků se všechny negativní zmínky o politicích vyskytly v pořadu 168 hodin. Jeden ze tří negativních příspěvků o Ivanu Langerovi odvysílaly Otázky Václava Moravce, přičemž hodnocení tohoto příspěvku zohledňovalo vyjádření místopředsedy ČSSD Bohuslava Sobotky, podle něhož Langer „sprostými slovy vyčinił předsedovi Strany zelených panu Bursíkovi a viděl to celý národ v televizních zprávách“ (10.2.2008). Dva negativní příspěvky o českých politicích publikovala veřejnoprávní stanice v pořadu Reportéři ČT. První reportáž se zaměřila na případ Romana Housky z ČSSD, jenž před pěti lety najel na chomutovského městského strážníka (14.1.2008). Druhý příspěvek referoval o snaze firmy Sodexo Pass zachovat daňové zvýhodnění stravenek, přičemž příslušný návrh, který byl v souladu s přáním dané společnosti, předložil podle Reportérů ČT Mirek Topolánek (14.1.2008).
- Kromě reportáže o stravenkovém lobbingu byl premiér Topolánek negativně hodnocen i v šesti příspěvcích pořadu 168 hodin, když ve všech případech se na hodnotovém vyznění příspěvku projevil i vliv redaktora. Jednalo se o glosy moderátorky Nory Fridrichové a redaktora Týdne Miroslava Koreckého, který na pořadu s ČT spolupracuje. Například Korecký v „v pravidelném okénku o negramotnosti českých politiků“, tedy v rubrice

Malostranské korekce uvedl, že při volbě prezidenta „Langer mluvil o vytírání řitního otvoru. Mirek Topolánek tam též posílal všechny Švejnaryv stoupence“ (17.2.2008).

- Po třech negativních příspěvcích odvysílala ČT v monitorovaných publicistických pořadech o **Davidu Rathovi** a **Ivanu Langerovi**. Až na jednu výjimkou, již byla výše zmíněná Sobotkova kritika ministra Langer a v Otázkách Václava Moravce, publikoval všechny negativní příspěvky o Rathovi a Langerovi pořad 168 hodin. U všech těchto kritických zmínek byl pozorován vliv redaktora na hodnotové zabarvení příspěvku. Například Miroslav Korecký k deklarované snaze ČSSD o nový styl v politice, s nímž je podle strany v rozporu získávání tzv. přeběhlíků, podotkl: „Poté, co do strany v poslední době přešli ódéésáci David Rath a Petr Kott, nebo unionista Petr Dimun a kdy si Rath zdvižený prostředníčkem udělal dobře dokonce Španělském sále, je ČSSD asi dočasně čuňáčinek nasyčena“ (24.2.2008).

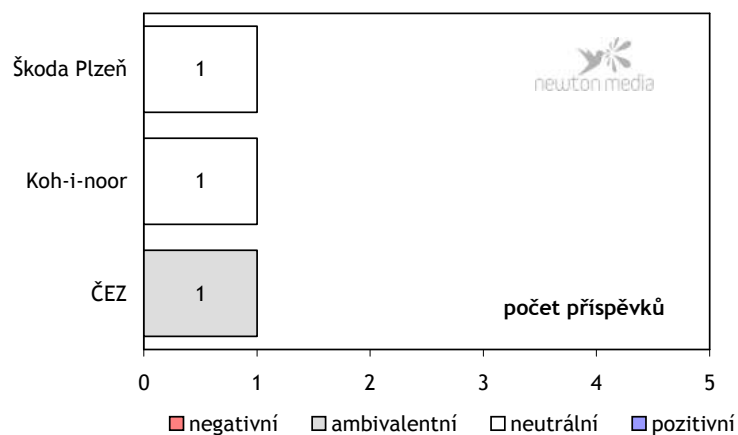
3.2.3. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politikách.

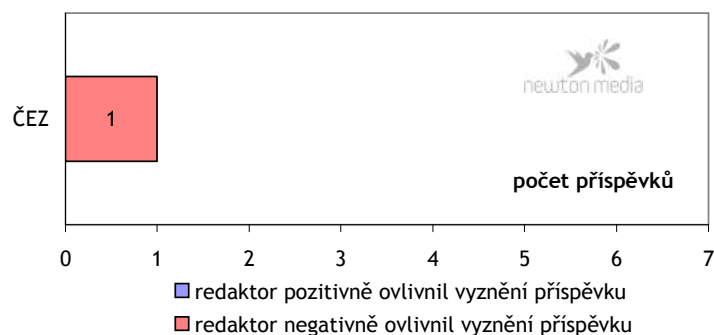
3.3. Medializace ekonomických subjektů v publicistických pořadech

3.3.1. Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení

Graf zachycuje publicitu významných tuzemských firem v publicistických pořadech České televize.

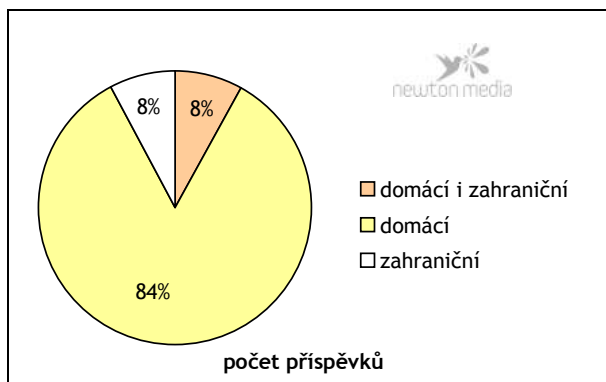
3.3.2. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých firmách.

- V publicistické části vysílání ČT se vyskytly tři sledované tuzemské společnosti. **Škoda Plzeň** a pražský podnik **Koh-i-noor** byly zmíněny v neutrálním duchu. O Škodě Plzeň referoval podnik 168 hodin jako o dřívějším působišti šéfa ČEZ Martina Romana. Pro samotný **ČEZ** tento příspěvek vyzněl ambivalentně, přičemž na negativní části tohoto příspěvku se podílely i moderátorka Fridrichová a redaktorka Zuzana Tvarůžková, jež mimo jiné mluvily o „*tučném ČEZu*“ (20.1.2008).
- ČT se v jednom z příspěvků soustředila na restituční kauzu, v níž se řeší, komu patří vršovický podnik **Koh-i-noor**, „*výrobce slavných patentek*“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 28.1.2008).

3.4. Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření

Graf znázorňuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných publicistických pořadech České televize.

- V monitorovaných publicistických pořadech převažovala **domácí** témata. Až na jednu výjimku všechny příspěvky ze **zahraničí** uveřejnil pořad 168 hodin (14 z 15). Příspěvky, jež se týkaly **domova i zahraničí**, se objevily ve všech sledovaných publicistických pořadech. Například v Otázkách Václava Moravce se debatovalo o umístění amerického radaru v ČR (27.1.2008 a 24.2.2008), Reportéři ČT se zase zaměřili na „*norský příběh*“ Barbory Škrlové (28.1.2008). POKR se v jednom z příspěvků zabýval možným využitím dotací z Evropského sociálního fondu (17.1.2008). Pořad 168 hodin si posvětil na mimomanželské vztahy cizích i tuzemských politiků (13.1.2008).

4. Metodika

4.1. Úvodem

Cílem analýzy je poskytnout **České televizi** nezávislé, spolehlivé a věrohodné podklady, které napomůžou při posuzování vyváženosti zpravodajských a publicistických pořadů. Pod pojmem **vyváženost** se podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, rozumí zejména to, aby „*nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě*“. Z dikce zákona vyplývá, že vyváženost je možné a nutné posuzovat pouze v celku vysílaného programu. Tato analýza se soustředí na **nejdůležitější zpravodajské a publicistické pořady České televize** ([viz kap. 5.](#)).

Odborníci na média se většinou shodují, že při posuzování vyváženosti vysílání je nutné rozlišovat **zpravodajské a publicistické pořady**. Zatímco zpravodajství by mělo nabízet věcné, objektivní informace nutné pro svobodné vytváření názorů bez hodnotícího komentáře (viz Rada pro rozhlasové a televizní vysílání; <http://www.rrtv.cz/cz/static/faq/objektivita.htm>), v publicistických pořadech se u komentátora či redaktora nějaká forma hodnocení očekává (to ovšem neplatí pro moderátora diskusních pořadů). Tato analýza uvedené základní odlišení zohledňuje, když posuzuje zpravodajské a publicistické pořady České televize odděleně. Ze zpravodajských relací jsou sledovány Události, Události v regionech a Události, komentáře, z publicistických pořadů pak Otázky Václava Moravce, POKR, Reportéři ČT a 168 hodin.

Základní analyzovanou jednotkou je **pořad**, zpravodajské a publicistické pořady jsou dále členěny na jednotlivé **příspěvky**. Jako příspěvek je v analýze označen úsek informující o jedné události - zpravidla buď ve formě informace přečtené moderátorem ve studiu nebo ve formě reportáže natočené mimo studio, kterou moderátor uvede.

4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti

Pro potřeby posuzování vyváženosti ve zpravodajství a publicistice analýza sleduje následující kritéria:

4.2.1. Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů

Vyváženost ve zpravodajství se kromě poskytování věcných informací projevuje i **tematickou pestrostí** (např. viz Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2000). Analýza se zaměřuje na sledování **nejdůležitějších tematických okruhů** vyskytujících se ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize. U jednotlivých tematických okruhů se sleduje počet příspěvků, jejich geografické zaměření (viz níže) a rozsah informace o daném tématu v jednotlivých příspěvcích. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy, tzv. Tematický strom).

K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno i **více tematických okruhů**.

Sledované **tematické okruhy**: Bezpečnost, Doprava, Ekologie, Ekonomika, Komunikace a networking, Kriminalita, Legistiva a justice, Mezinárodní vztahy, Neštěstí a nehody, Politický systém, Servisní informace, Sociální problematika, Společnost, Sport, Věda a výzkum, Vzdělání, Zaměstnání, Zdravotnictví.

4.2.2. Rozsah informace v příspěvku

Dalším sledovaným kritériem je rozsah informace v příspěvku, tj. kolik prostoru bylo sledovanému tématu či politickým stranám věnováno v rámci jednotlivých příspěvků. Ty se pak členily do následujících skupin:

- **celý příspěvek:** sledované téma se stalo námětem celého příspěvku
- **převážná část:** téma bylo obsaženo v převážné části příspěvku (cca ¾)
- **část příspěvku:** tématem se zabírala zhruba polovina příspěvku
- **menší část:** tématu byla věnována menší část příspěvku (cca ¼)
- **zmínka:** téma bylo pouze okrajově zmíněno.

4.2.3. Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice

K poměrování takzvané politické vyváženosti je v analýze monitorováno zastoupení politických stran a jednotlivých politiků v pořadech zpravodajského a publicistického charakteru. Ze stran jsou sledovány ty zastoupené v Poslanecké sněmovně, zbývající strany jsou zahrnuty mezi **ostatní**. U každé strany se bere zřetel na hodnotové vyznění příspěvku (viz níže) a na rozsah informace v příspěvku (viz výše). U politiků je sledováno hodnocení, dále pak skutečnost, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či citován. Analýza se dále zaměřuje na to, zdali mělo vystupování redaktora vliv na celkové hodnotové zbarvení vůči jednotlivým politikům (viz níže).

4.2.4. Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice

Pro lepší posouzení vyváženosti vysílání ČT se analýza soustředí i na medializaci významných tuzemských podniků ve zpravodajství a publicistice. U jednotlivých podniků bylo sledováno hodnotové vyznění příspěvků a případný vliv redaktora na hodnocení společnosti.

4.2.5. Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků

U jednotlivých tématických okruhů je rozlišováno, zdali se týkají domácího dění či zahraničních událostí. Odlišeny jsou příspěvky, jež se zároveň týkají dění doma i ve světě. Patří sem například reportáže o setkání českých představitelů s jejich zahraničními protějšky, o působení tuzemských podniků v cizině či o ČR coby součástí Evropské unie.

4.2.6. Hodnotové zbarvení příspěvků

V analýze jsou použity tyto hodnotící parametry: pozitivní, neutrální, ambivalentní a negativní.

4.2.7. Vliv redaktora

U politiků a ekonomických subjektů analýza sleduje, zdali explicitní výroky redaktora či moderátora měly vliv na celkové vyznění příspěvku vůči sledovanému subjektu či nikoliv.

5. Seznam sledovaných pořadů České televize

ČT 1
Otázky Václava Moravce; Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR
ČT 2
Události, komentáře